ულტრამემარჯვენე ჯგუფების პოლიტიკური დისკურსი ონლაინ და სოციალურ მედიაში

(2023 წლის აგვისტო-ოქტომბერი)

ანგარიში მოამზადა დემოკრატიის კვლევის ინსტიტუტმა (DRI) პროექტის „2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების კონტექსტში ულტრამემარჯვენე რადიკალიზაციის გავრცელების პრევენცია საქართველოში“ ფარგლებში. პროექტი მხარდაჭერილია „შავი ზღვის ფონდის“ (Black Sea Trust) მიერ. პუბლიკაციაში ასახული პოზიციები და შეხედულებები ეკუთვნის პროექტის გუნდს და არ უნდა იქნეს აღქმული დონორის ოფიციალურ მოსაზრებად.

სარჩევი

შესავალი 3

მეთოდოლოგიური ჩარჩო 4

1. ულტრამემარჯვენე ჯგუფებისა და „ქართული ოცნების“ ანტიდასავლური რიტორიკა 6

1.1. სანქცირებული ყოფილი პროკურორი - რუსული აგენტურის კვალი ქართულ პოლიტიკაში 6

1.2. დეზინფორმაციული კამპანია ევროკავშირის წინააღმდეგ ჯოზეფ ბორელის თბილისში ვიზიტის კვალდაკვალ 8

1.3. სუს-ის განცხადებებმა „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ანტიდასავლური რიტორიკა გაამყარა 10

2. ულტრამემარჯვენე ჯგუფების ანტიამერიკული რიტორიკა ისრაელ-ჰამასის სამხედრო კონფლიქტის ფონზე 13

დასკვნა 14

შესავალი

დემოკრატიის კვლევის ინსტიტუტი აგრძელებს ულტრამემარჯვენე ჯგუფების საქმიანობაზე დაკვირვებას და წინამდებარე ანგარიშში სოციალურ ქსელებში და ონლაინ მედიაში გავრცელებული პროპაგანდისტული, დეზინფორმაციული შინაარსის 465 შემთხვევის ანალიზზე დაყრდნობით, სამთვიანი (2023 წლის აგვისტო-ოქტომბრის) დაკვირვების შედეგებს აჯამებს. ანგარიშში ასევე გაანალიზებულია ულტრამემარჯვენე ფლანგის პოლიტიკური ფრთის საქმიანობა და მათი წინასაარჩევნო კამპანიის ძირითადი გზავნილები.

საანგარიშო პერიოდში „ქართული ოცნებისა“ და ღიად პრორუსული ულტრამემარჯვენე პოლიტიკური დაჯგუფების „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერების რიტორიკა ცალკეულ საკითხებთან დაკავშირებით, იდენტური იყო. ძალადობრივი ჯგუფებისა და ხელისუფლების ორკესტრირებული რიტორიკა განსაკუთრებით გააქტიურდა ოქტომბერში, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის განცხადების ფონზე, რომლის თანახმადაც, USAID-ის მხარდაჭერილ ღონისძიებაზე „ხელისუფლების ძალადობრივი გზით დამხობის პროცესების“ მოსამზადებელი სამუშაოები მიმდინარეობდა.

შესაძლო დესტაბილიზაციასა და სამოქალაქო არეულობის დაგეგმვაზე სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის განაცხადი „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ მიერ მხარდამჭერთა მობილიზებისა და ძალადობრივი ორგანიზაციული ერთობის „ანტი-მაიდნის“ შექმნის საფუძველი გახდა. მიუხედავად იმისა, რომ ორგანიზატორთა მოწოდებები შესაძლო დანაშაულის ნიშნებს შეიცავდა, სამართალდამცავი ორგანოების მხრიდან აღნიშნულ ფაქტს სათანადო რეაგირება არ მოჰყოლია. ერთი მხრივ, ხელისუფლების უმოქმედობა ძალადობრივი მოძრაობის შექმნასთან დაკავშირებით, და მეორე მხრივ, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის აქცენტირება დასავლური ძალების მიერ ქვეყანაში დესტაბილიზაციის მოწყობის მცდელობაზე, ქმნის შთაბეჭდილებას, რომ შესაძლოა ხელისუფლების ინტერესში იყოს ძალადობრივი ჯგუფების პოლიტიკურ ინსტრუმენტად გამოყენება.

საანგარიშო პერიოდში, მმართველი პარტიის მაღალი პოლიტიკური თანამდებობის პირები ულტრამემარჯვენე ჯგუფებთან ერთად ცდილობდნენ რუსული აგენტურის პირდაპირი გავლენების გადაფარვას ქართულ პოლიტიკაში. 2023 წლის 14 სექტემბერს, საქართველოს ყოფილი გენერალური პროკურორის ოთარ ფარცხალაძისთვის აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ სანქციების დაწესებას მკვეთრად უარყოფითი შეფასებები მოჰყვა როგორც ხელისუფლების, ასევე, „ქართული ოცნების“ სატელიტი პოლიტიკური გაერთიანების „ხალხის ძალისა“ და ულტრამემარჯვენე ჯგუფების მხრიდან. აღნიშნული ძალები უნისონში, იდენტური რიტორიკით ცდილობდნენ რუსეთის უშიშროების ფედერალური სამსახურის სასარგებლოდ საქმიანობაში მხილებული საქართველოს ყოფილი გენერალური პროკურორის ოთარ ფირცხალაძის დაცვას.

სოციალური ქსელების და ონლაინ მედიის მონიტორინგის შედეგად, ულტრამემარჯვენე დაჯგუფებების დისკურსში ორი ძირითადი მიმართულება გამოიკვეთა, რომელთა გარშემოც ინტერაქცია ყველაზე მაღალი იყო:

1. ანტიდასავლური და ანტიამერიკული რიტორიკა - განსაკუთრებით გააქტიურდა სახელმწიფო

უსაფრთხოების სამსახურის იმ განცხადების შემდეგ, რომელიც შესაძლო დესტაბილიზაციასა და სამოქალაქო არეულობის დაგეგმვაში USAID-ის როლზე მიუთითებდა. ოქტომბერში ისრაელზე ჰამასის თავდასხმის შემდეგ განახლებულმა სამხედრო კონფლიქტმა ღიად პრორუსული ულტრამემარჯვენე ჯგუფების ანტიამერიკულ რიტორიკას ახალი იმპულსი შესძინა.

2. „ანტი-მაიდნის“ ორგანიზება და წინასაარჩევნო მზადება - სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის 18 სექტემბრის განცხადება შესაძლო დესტაბილიზაციის მოწყობასთან დაკავშირებით, ძალადობრივი ორგანიზაციული ერთობის „ანტი-მაიდნის“ შექმნის საფუძველი გახდა. ოქტომბერში თვალსაჩინო გახდა, რომ „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფო“, რეგიონული შეხვედრების გზით მხარდამჭერთა მობილიზებას ცდილობს, როგორც „ანტი-მაიდნის“ მოძრაობის გასაძლიერებლად, ასევე, წინასაარჩევნოდ პოლიტიკური დივიდენდების მოსაპოვებლად.

მეთოდოლოგიური ჩარჩო

ანგარიშში გაანალიზებულია ულტრამემარჯვენე პოლიტიკური დაჯგუფებებისა და მათი ლიდერების ონლაინ დისკურსი სოციალურ ქსელებსა და მედია პლატფორმებზე 2023 წლის აგვისტოდან ოქტომბრის ჩათვლით. ანგარიში ეფუძნება შინაარსობრივი ანალიზის მეთოდს და მასში ასახულია მედიამონიტორინგის მონაცემების, როგორც რაოდენობრივი, ასევე, თვისებრივი მახასიათებლები. სოციალური მედიის მონიტორინგისთვის გამოყენებულია ფეისბუქის ანალიტიკური ხელსაწყო Crowdtangle.

ანგარიშის პირველ ნაწილში განხილულია ულტრამემარჯვენე ჯგუფებისა და ხელისუფლების იდენტური რიტორიკა; ასევე, ულტრამემარჯვენე „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ მიერ „ანტი-მაიდნის“ ორგანიზებისა და წინასაარჩევნო კამპანიის წარმოების პროცესები. ანგარიშის მეორე თავი ეთმობა ანტიამერიკული კამპანიის ძირითად გზავნილებს ისრაელ-ჰამასის განახლებული კონფლიქტის ფონზე. ჩვენი დაკვირვების ქვეშ იყვნენ ღიად პროკრემლისტური და ანტიდასავლური მედია პლატფორმები: „ალტ-ინფო“ და „სეზონი TV“; ასევე, პროკრემლისტური მედია საშუალებები: „საქართველო და მსოფლიო“ და „საქინფორმი“. ულტრამემარჯვენე რიტორიკის და მასთან დაკავშირებული ძირითადი ნარატივების ანალიზის მიზნით დაკვირვება მიმდინარეობდა ულტრამემარჯვენე განწყობებით ცნობილი ლიდერების - ლევან ჩაჩუას („ქართული იდეა“), ზურაბ მახარაძის, კონსტანტინე მორგოშიას, ირაკლი და შოთა მარტინენკოების, გიორგი ქარდავას („კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფო“), გურამ და ალექსანდრე ფალავანდიშვილების („ბავშვთა უფლებების დაცვის საზოგადოება“) და ვატო შაქარაშვილის („საქართველო უპირველეს ყოვლისა“) პირად ფეისბუქ გვერდებსა და მათ ორგანიზაციებთან დაკავშირებულ სოციალურ მედია პლატფორმებზე,

გარდა ამისა, გავაანალიზეთ ის ონლაინ სივრცე და მედია კონტენტი, სადაც ყველაზე აქტიურად მიმდინარეობს ულტრამემარჯვენე ძალების სამოქმედო დღის წესრიგისა და პოსტულატების ჩამოყალიბება-გავრცელება. მანიპულაციური და პოპულისტური ნარატივების გავრცელების სიხშირე და არეალი ფეისბუქის ანალიტიკური ხელსაწყო CrowdTangle-ს გამოყენებით შევისწავლეთ.

მონიტორინგის ფარგლებში საინფორმაციო მასალის რაოდენობრივი და თვისებრივი ანალიზის შედეგად გამოიკვეთა, რომ პოსტების 74%-ს შეადგენდა ტექსტური მასალა (სტატუსი, სტატია), 11%-ს ვიდეო კონტენტი (ლაივ ჩართვების ჩათვლით) და 15%-ს ფოტო მასალა.

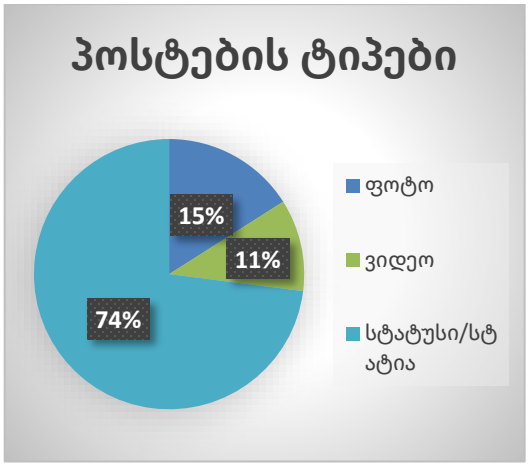

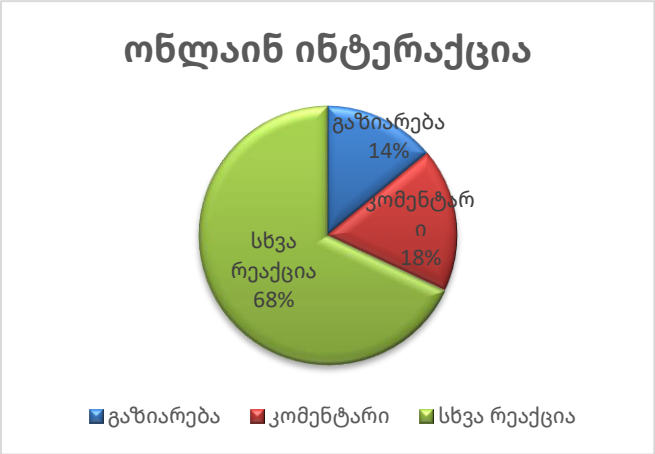

1. ულტრამემარჯვენე ჯგუფებისა და „ქართული ოცნების“ ანტიდასავლური რიტორიკა

საანგარიშო პერიოდში ულტრამემარჯვენე ჯგუფები ტრადიციულად ჩართულები იყვნენ ანტიდასავლურ კამპანიაში. ცალკეულ შემთხვევებში, მმართველი პარტიისა და ულტრამემარჯვენე დაჯგუფებების ლიდერების გზავნილები მსგავსი იყო ისეთი საკითხების გარშემო, როგორებიცაა: 1) აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ საქართველოს ყოფილი გენერალური პროკურორის ოთარ ფარცხალაძისთვის სანქციების დაწესება; 2) სექტემბერში ევროპული კომისიის ვიცე-პრეზიდენტის და საგარეო საქმეთა და უსაფრთხოების პოლიტიკის საკითხებში ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენლის ჯოზეფ ბორელის ოფიციალური ვიზიტი თბილისში; 3) საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის განცხადება ქვეყანაში შესაძლო დესტაბილიზაციისა და გადატრიალების მცდელობაში USAID-ის როლზე.

სამივე შემთხვევაში ღიად პრორუსულმა ულტრამემარჯვენე რადიკალურმა ჯგუფებმა საზოგადოებაში ანტიდასავლური განწყობების გაღვივება სცადეს. ამავდროულად, მათი გზავნილები ხელისუფლების პოზიციების გამყარებას ემსახურებოდა. საანგარიშო პერიოდში განსაკუთრებით გაძლიერდა ევროკავშირის წინააღმდეგ მიმართული პროპაგანდისტული კამპანია, რომლის მთავარ მიზანს საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების მისწრაფების უპერსპექტივობის წარმოჩენა წარმოადგენდა.

საანგარიშო პერიოდში შესამჩნევი იყო ანტიდასავლური კამპანიის ფარგლებში პროსახელისუფლებო და ულტრამემარჯვენე მედია პლატფორმების კოორდინირებულად გამოყენების მცდელობები.

1.1. სანქცირებული ყოფილი პროკურორი - რუსული აგენტურის კვალი ქართულ პოლიტიკაში

2023 წლის 14 სექტემბერს საქართველოს ყოფილი გენერალური პროკურორის ოთარ ფარცხალაძისთვის აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ სანქციების დაწესებას მკვეთრად უარყოფითი შეფასებები მოჰყვა ხელისუფლების, „ქართული ოცნების“ სატელიტი პოლიტიკური გაერთიანების „ხალხის ძალისა“ და ულტრამემარჯვენე ჯგუფების მხრიდან. აღნიშნული ძალები უნისონში ცდილობდნენ რუსეთის უშიშროების ფედერალური სამსახურის სასარგებლოდ საქმიანობაში მხილებული საქართველოს ყოფილი გენერალური პროკურორის ოთარ ფირცხალაძის დაცვას.

საქართველოს ყოფილ გენერალურ პროკურორს, რომელიც მხილებულია რუსეთის უშიშროების ფედერალური სამსახურის სასარგებლოდ საქმიანობაში, 2023 წლის 18 სექტემბერს, ეროვნული ბანკის განკარგულებით საბანკო აქტივებსა და ფინანსურ ტრანზაქციებზე წვდომა შეეზღუდა. აღნიშნული გადაწყვეტილება არაკონსტიტუციურად მიიჩნია „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარემ ირაკლი კობახიძემ და აღნიშნა, რომ ეროვნული ბანკის ქმედება უდანაშაულობის პრეზუმფციასა და საქართველოს კონსტიტუციას ეწინააღმდეგებოდა.

აღნიშნული შეფასების ფონზე, საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ-ი) პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელმა ნათია თურნავამ ცვლილებები შეიტანა სანქციათა რეჟიმების

შესრულების წესში. ცვლილების თანახმად, საქართველოს მოქალაქეებზე არ გავრცელდება საერთაშორისო სანქციები, თუ ქართულ სასამართლოში მათ მიმართ შესაბამის საქმეზე გამამტყუნებელი განაჩენი დამდგარი არაა. ცვლილებამ ოთარ ფარცხალაძეს შესაძლებლობა მისცა იმავე დღეს გადაეფორმებინა ქონების ნაწილი შვილის სახელზე. ნათია თურნავას მოქმედება, რის გამოც სებ-ის სამი ვიცე-პრეზიდენტი თანამდებობიდან გადადგა, დადებითად შეაფასა „ქართული ოცნების“ სატელიტმა პოლიტიკური გაერთიანებამ „ხალხის ძალამ“ და ღიად პრორუსულმა „ალტ-ინფომ.“

19 სექტემბერს ეკა სეფიაშვილმა („უცხოური გავლენის გამჭვირვალობის შესახებ“ ე.წ. რუსული კანონპროექტის თანაავტორმა) გადაცემაში „პოსტ-ანალიტიკა“ მიმოიხილა რუსეთ-უკრაინის ომის ფონზე ამოქმედებული სანქციების პოლიტიკა და ანტიდასავლური რიტორიკის ფონზე, საქართველოს კონსტიტუციაზე აპელირებით, ეროვნული ბანკის მიერ განხორციელებული ცვლილებათა პაკეტი დადებითად შეაფასა: *„ძალიან კარგი, რომ ეროვნულმა ბანკმა ისეთი დადგენილება გამოიტანა, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია კონსტიტუციასთან და უდანაშაულობის პრეზუმფციას აღიარებს.“* იდენტური გზავნილები გაიმეორა „ხალხის ძალის“ წარმომადგენელმა გურამ მაჭარაშვილმა: *„ეროვნულმა ბანკმა ახლა მიიღო კონსტიტუციის შესაბამისი ნორმა. კონსტიტუცია იცავს საქართველოს მოქალაქეს, მის სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას, საკუთრებას. შესაბამისად, საკუთრება დაცული უნდა იყოს ნებისმიერ შემთხვევაში, მიუხედავად იმისა, თუ რა საერთაშორისო ნორმა მოქმედებს.“*

„ქართული ოცნების“ თავმჯდომარემ, რომელიც 2023 წლის მარტში აქტიურად უჭერდა მხარს „უცხოური გავლენის გამჭვირვალობის შესახებ“ ე.წ. რუსულ კანონპროექტს, განაცხადა, რომ ***„სასამართლოს გადაწყვეტილებამდე არ შეიძლება ადამიანს აგენტი უწოდო.“*** მისი რიტორიკა მისაღები აღმოჩნდა ულტრამემარჯვენე, ღიად პრორუსული მედია პლატფორმის „ალტ-ინფოს“ წამყვანებისთვისაც. გადაცემაში „დღის კომენტარი“ წამყვანმა თენგო ომანიძემ, ანტიამერიკული განწყობების ფონზე მიმოიხილა ოთარ ფირცხალაძის სანქცირების საკითხი და აღნიშნა: ***„ოპოზიციის წარმომადგენლებმა, სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე, უკვე გაასამართლეს ადამიანი და გამოაცხადეს რუსეთის ჯაშუშად, აგენტად, მოღალატედ.“***

სებ-ის მიერ განხორციელებული ცვლილებები ულტრამემარჯვენე ორგანიზაცია „ბავშვთა უფლებების დაცვის საზოგადოების“ ლიდერმა ალექსანდრე ფალავანდიშვილმაც მოიწონა და ფეისბუქ პოსტში აღნიშნა: ***„როდესაც ეროვნული ბანკი, ნაცვლად ამერიკისა, საქართველოს კონსტიტუციას დაემორჩილა, აგენტურამ პროტესტის ნიშნად სებ-ის დატოვება დაიწყო!“***

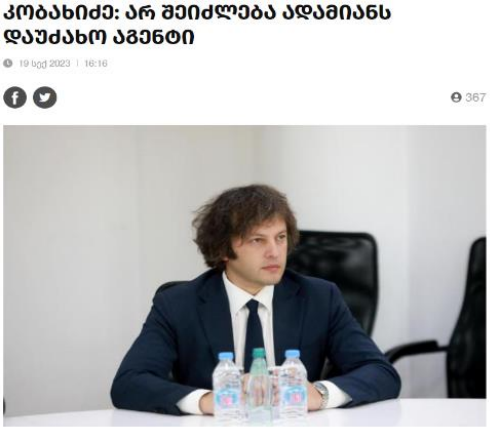

ხელისუფლების მხრიდან, უსაფრთხოების სექტორში მტრული სახელმწიფოს გავლენების

გასანეიტრალებლად ძირეული რეფორმების გატარების ნაცვლად, ადგილი ჰქონდა ულტრამემარჯვენე ძალებთან ერთად რუსული აგენტურის კვალის დაფარვის მცდელობას, რაც შეიძლება მიუთითებდეს, რომ ცალკეულ შემთხვევებში, „ქართული ოცნება“ პოლიტიკურ ინსტრუმენტად იყენებს ულტრამემარჯვენე ძალებს საქართველოში.

1.2. დეზინფორმაციული კამპანია ევროკავშირის წინააღმდეგ ჯოზეფ ბორელის თბილისში ვიზიტის კვალდაკვალ

2023 წლის 7 სექტემბერს თბილისში ოფიციალური ვიზიტით იმყოფებოდა ევროპული კომისიის ვიცე-პრეზიდენტი და ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენელი საგარეო საქმეთა და უსაფრთხოების პოლიტიკის საკითხებში ჯოზეფ ბორელი. მან შეხვედრები გამართა საქართველოს ხელისუფლების, საპარლამენტო ოპოზიციის და სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენლებთან. ვიზიტის ფარგლებში, ჯოზეფ ბორელის მხრიდან არაერთხელ გაჟღერდა საქართველოს ევროპული მომავლის მხარდამჭერი განცხადებები. ამავდროულად, მან უკმაყოფილება გამოხატა საქართველოსა და რუსეთს შორის პირდაპირი ფრენების აღდგენასთან დაკავშირებით და ევროკომისიის მიერ საქართველოსთვის შემუშავებული 12 რეკომენდაციის შესრულების პროგრესზე ისაუბრა. ბორელის განცხადებით, საქართველომ სამი რეკომენდაცია შეასრულა, ხოლო დანარჩენ რეკომენდაციებთან დაკავშირებით, ხელისუფლების მხრიდან დამატებითი ძალისხმევა იყო საჭირო. აღნიშნულ შეფასებას უარყოფითი გამოხმაურება მოჰყვა ხელისუფლების, „ქართული ოცნების“ სატელიტი პოლიტიკური გაერთიანების „ხალხის ძალისა“ და ულტრამემარჯვენე ჯგუფების მხრიდან.

ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენლის განცხადებებს საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილმა გამოეხმაურა და აღნიშნა, რომ „საქართველოში არც ერთი სანქცირებული ავიაკომპანია და არც ერთი სანქცირებული თვითმფრინავი არ დაფრინავს.“ პრემიერ-მინისტრმა ღიად გამოხატა უკმაყოფილება უკრაინისა და მოლდოვისთვის კანდიდატის სტატუსის ყოველგვარი დათქმების გარეშე მინიჭების გამო. ირაკლი ღარიბაშვილის მტკიცებით, ევროკავშირის გადაწყვეტილება **უსამართლო** იყო, მაშინ, როდესაც უკრაინამ და მოლდოვამ კანდიდატის სტატუსი ავანსად მიიღეს.

ევროკავშირის 2022 წლის გადაწყვეტილება **უსამართლოდ** შეაფასა მამუკა მდინარაძემაც და აღნიშნა, რომ „თუკი წლის ბოლოს საქართველოსთან დაკავშირებით არასამართლიანი გადაწყვეტილება იქნება მიღებული, საქმე გვექნება ხელისკვრასთან რუსეთის მიმართულებით“.

ევროკავშირის დემონიზებისა და შესაბამისად, ანტიდასავლური განწყობების გასაღვივებლად გამოიყენა ბორელის შეფასებები ხელისუფლების სატელიტი პოლიტიკური პარტიის „ხალხის ძალის“ წევრმა დავით ქართველიშვილმა. მისი აზრით, ბორელის შეფასებები საქართველოსთან მიმართებაში ცრუ და ფარისევლურია. ქართველიშვილმა თავის განცხადებაში გააცოცხლა „მეორე ფრონტის გახსნის“ დეზინფორმაციული ნარატივი და აღნიშნა, რომ თუ საქართველოს რუსეთის წინააღმდეგ ომში ჩაითრევენ, მაშინ ქვეყანას კანდიდატის სტატუსის მიღებასთან დაკავშირებით პრობლემა აღარ ექნება.

ბორელის საქართველოში ვიზიტი აქტიურად მიმოიხილეს ულტრამემარჯვენე მედია პლატფორმა „ალტ-ინფოს“ ეთერში. 7 სექტემბერს, გადაცემაში „დღის კომენტარი“, ევროკავშირს დემოკრატიის კულტურა დაუწუნა და კოლონიალისტურ წარსულში დასდო ბრალი

„კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ წევრმა ზურაბ ზუკაკიშვილმა. მისი მტკიცებით, „ევროკავშირმა თავისი „ბაღი“ გენოციდით და სხვა ქვეყნების ძარცვით შექმნა და არა სწორი პოლიტიკის გატარებითა და დემოკრატიით.“ კიდევ ერთი, პრორუსი პროპაგანდისტი და კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ წვერი ილია მეგრელიშვილი გადაცემაში „დღის კომენტარი“ ამტკიცებდა, რომ ევროკავშირის მაღალი თანამდებობის პირის ვიზიტი მიზნად ისახავდა თავდასხმების განხორციელებას კონსერვატიულად განწყობილ პატრიოტებზე.

ღიად პროკრემლისტურ ვებგვერდზე „საქართველო და მსოფლიო“ 12 სექტემბერს გამოქვეყნდა სტატია სახელწოდებით: „ევროპაში იციან, რომ რუსეთთან დაპირისპირება საქართველოს შეიძლება ძვირად დაუჯდეს, მაგრამ მაინც გვეუბნებიან, ისე მოვიქცეთ, როგორც თვითონ გვკარნახობენ“, სადაც შეფასებულია ჯოზეფ ბორელის ვიზიტი საქართველოში და აღნიშნულია, რომ დასავლეთის რეალურ ინტერესს საქართველოში ხელისუფლების რევოლუციის გზით ცვლილება წარმოადგენს. სტატიაში ხაზგასმულია, თითქოს დასავლეთის ინტერესშია საქართველომ ომის მეორე ფრონტი გახსნას რუსეთის წინააღმდეგ.

ამავე ვებგვერდზე 12 სექტემბერს გამოქვეყნებულ ინტერვიუში პრორუსულად განწყობილ პროპაგანდისტთან მამუკა კარტოზიასთან, აღნიშნულია, რომ „საქართველოს სუვერენიტეტი მხოლოდ ფორმალობაა და ჩვენი ნებისმიერი ე.წ. აჯანყება დასავლეთის მიერ აღიქმება, როგორც მონის აჯანყება. ჩვენ მონებად აღგვიქვამენ. არჩევანის შესაძლებლობა არ გვაქვს.“

ამგვარად, პროკრემლისტური ძალები, პროპაგანდისტები და ულტრამემარჯვენე ჯგუფები საზოგადოებაში ევროკავშირის შესახებ ნიჰილიზმის დანერგვას და ამ მიზნით იმგვარი ნარატივის დამკვიდრებას ცდილობენ, რომლის მიხედვითაც, საქართველოს არ აქვს განვითარების პერსპექტივა ევროატლანტიკურ სივრცეში. შესაბამისად, მას არაფერი აკავშირებს ევროპულ იდენტობასთან. ულტრამემარჯვენე ჯგუფების ანტიდასავლურმა რიტორიკამ ხელისუფლების წარმომადგენლებს ერთგვარი საფუძველი შეუქმნა ევროატლანტიკური ინსტიტუციების ირიბი დისკრედიტაციისთვის. ძალადობრივი ჯგუფებისგან განსხვავებით, „ქართული ოცნება“ სტატუსის მონიჭების პროცესში ცდილობდა ორმაგად მომგებიანი პოლიტიკური პოზიციის შენარჩუნებას. ევროპული კომისიის მიერ უარყოფითი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, ხელისუფლების მხრიდან მხარდაჭერილი ანტიდასავლურ კამპანიას საზოგადოებაში უკვე შექმნილი უნდა ჰქონოდა სკეპტიკური განწყობა და უარყოფითი დამოკიდებულება ევროატლანტიკური ინსტიტუციების მიმართ, ხოლო დადებითი პასუხის შემთხვევაში, „ქართული ოცნება“ კანდიდატის სტატუსს საკუთარ პოლიტიკურ მიღწევად ჩათვლიდა. ჯოზეფ ბორელის ვიზიტის პარალელურად

გაძლიერებულმა პროპაგანდისტულმა და დისკრედიტაციულმა კამპანიამ ევროკავშირის „უსამართლობის“ შესახებ ზედაპირზე ამოიტანა ხელისუფლების ორმაგი პოლიტიკური ინტერესი, რაც ამ პროცესში ულტრამემარჯვენე ძალადობრივი ჯგუფების პოლიტიკურ ინსტრუმენტად გამოყენებასაც გულისხმობს.

1.3. სუს-ის განცხადებებმა „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ანტიდასავლური რიტორიკა გაამყარა

2023 წლის 2 ოქტომბერს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის განცხადებას USAID-ის მხარდაჭერილ ღონისძიებაზე „ხელისუფლების ძალადობრივი გზით დამხობის პროცესების“ მოსამზადებლად აქტივისტების ჯგუფის გადამზადების შესახებ, ღიად პრორუსული ულტრამემარჯვენე რადიკალური ჯგუფების მყისიერი გამოხმაურება მოჰყვა. მათ რიტორიკაში შესამჩნევი იყო მკვეთრად ანტიამერიკული და ანტიდასავლური განწყობები.

შესაძლო დესტაბილიზაციასა და სამოქალაქო არეულობის დაგეგმვაზე განცხადება სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურმა თავდაპირველად 18 სექტემბერს გამოაქვეყნა, რაც „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ მიერ ძალადობრივი ორგანიზაციული ერთობის „ანტი-მაიდნის“ შექმნის საფუძველი გახდა. 2023 წლის 25 სექტემბერს პარტიის ლიდერებმა ზურა მახარაძემ, გიორგი ქარდავამ, შოთა და ირაკლი მარტინენკოებმა ბრიფინგი გამართეს, სადაც სუს-ის განცხადებაზე დაყრდნობით, საქართველოში გადატრიალების მცდელობის საწინააღმდეგოდ „თანამოაზრეთა ძალების“ მობილიზაციის აუცილებლობაზე ისაუბრეს. „ჩვენ უნდა დავაორგანიზოთ მთელი საქართველოს მასშტაბით, ორგანიზებული, შეკრული ჯგუფები, იმისთვის, რომ გვქონდეს საშუალება და რამდენიმე საათში რეგიონებიდან შეგვეძლოს ათეულობით ათასი ადამიანის გადმოყვანა“ - განაცხადა შოთა მარტინენკომ.

ზურა მახარაძემ აღნიშნა, რომ: „საქართველოში მოხდება ადამიანთა ორი ჯგუფის დაპირისპირება“. მან მხარდამჭერებს ბრძოლისკენ მოუწოდა და აღნიშნა, რომ „არჩევანის საშუალება დაიყვანება ორ პოზიციამდე – ან უკრაინის ბედი გინდა საქართველოსთვის ან მის წინააღმდეგ იბრძოლებ. თუ არ გინდა უყურო გადამწვარ თბილისს, თუ არ გინდა საქართველომ ტერიტორიები დაკარგოს, მოგიწევს ბრძოლა და ეს ბრძოლა არ იქნება მარტივი. მაიდანი არის სახელმწიფოს გადატრიალების მცდელობა ძალადობის გზით. ძალას კი უპირისპირდება მხოლოდ ძალა“.

სუს-ის განცხადებას ფეისბუქ პოსტით გამოეხმაურა „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ დამფუძნებელი კონსტანტინე მორგოშიაც და აღნიშნა: „როგორც ჩანს, ჩვენი ქვეყნის ბედი, კაბინეტების და ადმინისტრაციული შენობების ნაცვლად, თბილისის ქუჩებში გადაწყდება და სტრატეგიულად მნიშვნელოვანია, რომ ამ ქვეყნის ჯანსაღი, კონსერვატიულად განწყობილი ნაწილი, ამ სცენარისათვის მზად იყოს.“ მხარდამჭერთა მობილიზების მიზნით, ინფორმაცია გავრცელდა ფეისბუქ გვერდზე „ალტერინფო“, სადაც ერთ-ერთ ფოტო პოსტში აღნიშნულია: „შემოუერთდი ანტიმაიდანს! მზად ვიყოთ ბრძოლისთვის! გადავარჩინოთ საქართველო ომისგან და გადატრიალებისგან!“

„ანტიმაიდანი“ აქტიურად განიხილება „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ ინფოს“ ლიდერების: შოთა მარტინენკოს, ზურა მახარაძის, გიორგი ქარდავას და ირაკლი მარტინენკოს პირად ტელეგრამ არხებზე, რასაც ხშირ შემთხვევაში თან ერთვის ძალადობრივი მოწოდებები

გამომწერთა კომენტარების სახით. ძალადობრივი ჯგუფის ლიდერები მხარდამჭერებს აქტიურობისკენ მოუწოდებენ და სახელმწიფო გადატრიალების საკითხზე აპელირებით ცდილობენ საზოგადოებაში შიშის დანერგვას. სწორედ ამ მიზნით, „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერები ტელეგრამ არხზე ავრცელებენ ვიდეო მიმართვას, სადაც მხარდამჭერებს მოუწოდებენ „გაწევრიანდნენ ანტიმაიდნის მოძრაობაში“, რათა დაიცვან ქვეყანა „დასავლური რევანშისგან“.

მიუხედავად იმისა, რომ ორგანიზატორთა მოწოდებები, სავარაუდოდ, შეიცავდა სისხლის სამართლის დანაშაულის ნიშნებს, სამართალდამცავი ორგანოების მხრიდან აღნიშნულ ფაქტს შესაბამისი რეაგირება არ მოჰყოლია. ერთი მხრივ, ძალადობრივი მოძრაობის შექმნის უგულებელყოფამ და მეორე მხრივ, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის აქცენტირებამ, დასავლური ძალების მიერ ქვეყანაში დესტაბილიზაციის მოწყობის მცდელობაზე, გააჩინა ეჭვი, რომ შესაძლოა ხელისუფლების ინტერესში იყოს გაატაროს ანტიდასავლური კურსი, რომლის პოლიტიკურ ინსტრუმენტადაც აქტიურად იყენებს ძალადობრივ ჯგუფებს.

სუს-ის განცხადებაზე საპასუხოდ, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ შალვა პაპუაშვილმა სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობაზე პასუხისმგებლობა USAID-ს დააკისრა: *„USAID-მა გააკეთოს განმარტება, რატომ მიდის ამერიკელი ხალხის ფული სხვა ქვეყანაში არეულობის ინსპირაციის, ჯგუფების მომზადებისთვის, რომელთაც არეულობები უნდა დაგეგმონ და ძალადობის პროვოცირება უნდა მოახდინონ. ეს არის შავი დღე საქართველოს მიმართ ამერიკის დახმარების ისტორიაში“.*

„მეორე ფრონტით“ საზოგადოების დაშინების ტაქტიკას მიმართა და „დასავლური ძალები“ ომში ჩათრევის მცდელობაში კიდევ ერთხელ დაადანაშაულა „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარემ ირაკლი კობახიძემ, რომელმაც აღნიშნა, რომ: *„საჭიროა განმარტებების მიღება იმასთან დაკავშირებით, თუ რატომ დაფინანსდა USAID-ის მიერ ასეთი ტრენინგი, რომლის პირდაპირი მიზანი იყო საქართველოში რევოლუციის მომზადება“.*

„გარკვეული დესტრუქციული ძალები“ საქართველოს ომში ჩათრევის მცდელობაში დაადანაშაულა საქართველოს პრემიერ მინისტრმა ირაკლი ღარიბაშვილმაც და სამთავრობო სხდომაზე, აღნიშნა,რომ*: „USAID-თან მრავალწლიანი თანამშრომლობის ფონზე არაერთი მიმართულებით, სამწუხაროა, რომ ასეთი ფაქტები ხდება.“*

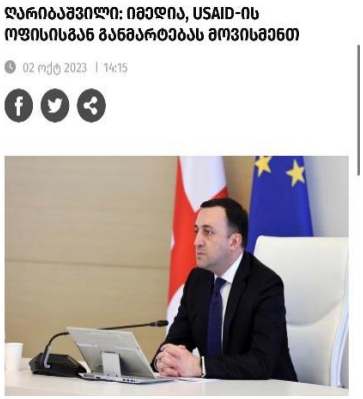

„კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა ხელისუფლების მსგავსი რიტორიკით და ანტიდასავლური განწყობებით განაგრძეს „ანტიმაიდნის მოძრაობის“ ორგანიზება. მათ სუს-ის განცხადების კვალდაკვალ დაიწყეს რეგიონული შეხვედრები და მხარდამჭერთა მობილიზება,

„სახელმწიფო გადატრიალების თავიდან აცილების“ მანიპულაციური მოტივით.

2023 წლის 1 ოქტომბერს „კონსერვატიულმა მოძრაობამ/ალტ-ინფომ“ თელავში ადგილობრივ მოსახლეობასთან „ანტიმაიდნის“ საორგანიზაციო შეხვედრა გამართა. აღსანიშნავია, რომ შეხვედრა თელავის ვაჟა ფშაველას სახელობის სახელმწიფო პროფესიულ დრამატულ თეატრში ჩატარდა. თეატრი საჯარო სამართლის იურიდიული პირია და სახელმწიფოსგან ფინანსდება. თელავში ჩატარებულ შეხვედრაზე ღიად პრორუსული ძალის წარმომადგენლებმა „ანტიმაიდნის“ მნიშვნელობაზე და 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნებზეც ისაუბრეს. შოთა მარტინენკომ დაადასტურა, რომ ღიად პრორუსული დაჯგუფება 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილეობისთვის ემზადება. „ახლა უშუალოდ გვიდგას ორი ამოცანა. ერთი არის „ანტიმაიდნისთვის“ ეფექტური ორგანიზება და მეორე, მომავალი წლისთვის იგეგმება არჩევნები. ის ღონისძიებები, რომლებიც ახლა გატარდება, ძალიან მნიშვნელოვანი საფუძველი იქნება იმ ერთობის შესაკრავად, რომელიც მომავალ წელს არჩევნებში ძალიან მნიშვნელოვანი შედეგის დადებაში დაგვეხმარება.“

მეორე რეგიონული შეხვედრა „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა რუსთავში 7 ოქტომბერს გამართეს. შეხვედრაზე ირაკლი მარტინენკომ განაცხადა: „ჩვენ ვუპირისპირდებით დასავლეთს. ისინი აორგანიზებენ გადატრიალებას, რათა მათმა აგენტებმა ჩაიგდონ ხელში ძალაუფლება და ომში ჩართონ ჩვენი ქვეყანა.“

მესამე შეხვედრა 14 ოქტომბერს ჩატარდა გორში. შეხვედრაზე ზურაბ მახარაძე კვლავ გამოირჩეოდა ძალადობრივი და მუქარის შემცველი მესიჯებით: „თუ ვინმეს ეშინია, მაგაზე გვაქვს ერთი სათქმელი მარტო. დაეტიე სახლში, დააყენე ერთი ადგილი, სადაც საჭიროა და არაფერი არ იქნება. თუ გამოხვალ, დაიწყებ დაწვას, ნგრევას და ამ ქვეყნის ომში ჩათრევას, მაშინ ჩვენც გამოვალთ და ჩვენ მერე დაგამთავრებთ თქვენ.“

მეოთხე საორგანიზაციო შეხვედრა მცხეთაში 21 ოქტომბერს შედგა, რომელსაც სხვა რეგიონული შეხვედრებისგან განსხვავებით, კონსტანტინე მორგოშიაც ესწრებოდა. „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერები ექსპერტებსა და პოლიტოლოგებს შეხვდნენ. შოთა მარტინენკოს განცხადებით, ჩატარებული ღონისძიების ერთ-ერთი მთავარი მიზანი „ანტიმაიდნის“ საბჭოს და ალტერნატიული პოლიტიკური და იდეოლოგიური პლატფორმის ფორმირება იყო, რომელიც ლიბერალური დღის წესრიგის საპირწონე იქნება.

2. ულტრამემარჯვენე ჯგუფების ანტიამერიკული რიტორიკა ისრაელ-ჰამასის სამხედრო კონფლიქტის ფონზე

ისრაელზე ჰამასის თავდასხმის შემდეგ განახლებულმა სამხედრო კონფლიქტმა ღიად პრორუსული ულტრამემარჯვენე ჯგუფების ანტიამერიკულ რიტორიკას ახალი იმპულსი შესძინა. „კონსერვატიულმა მოძრაობამ/ალტ-ინფომ“ ისრაელი-ჰამასის კონფლიქტი დასავლეთის არასანდო პარტნიორად და აშშ-ს, როგორც კონფლიქტების წამახალისებელ ძალად წარმოსაჩენად გამოიყენა, რომლისთვისაც ახლა მთავარი პრიორიტეტი ისრაელია; მისი დახმარების ფონზე კი, თითქოსდა უკრაინის საერთაშორისო მხარდაჭერა მცირდება.

2023 წლის 10 ოქტომბერს, ტელეკომპანია „ალტ-ინფოს“ გადაცემაში „რეალპოლიტიკა“, „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერმა ზურა მახარაძემ აღნიშნა, რომ ისრაელში გაჩაღებული ომის ფონზე უკრაინის მდგომარეობა სულ უფრო კრიტიკული ხდება: *„მოკლედ, ზელენსკის ადგილზე, მე ძალიან ვინერვიულებდი. უკრაინის გმირი „კავეენშიკი” ყველა საინფორმაციო არხიდან და ანალიტიკიდან გაქრა. უკრაინის დახმარებაზე პრიორიტეტული ამერიკისთვის ისრაელის მხარდაჭერა ხდება”.* ულტრამემარჯვენე ლიდერი აღნიშნული განცხადებით შეეცადა, უკრაინა დასავლელი პარტნიორებისგან განწირულ მხარედ წარმოეჩინა. ასეთი ნარატივი ინტეგრირებულია იდეასთან, რომ უკრაინის მსგავსად, საქართველოც, რუსეთის თავდასხმის შემთხვევაში, მარტო აღმოჩნდება. აღნიშნული მტკიცება ხელს უწყობს ანტიამერიკული განწყობებისა და ნიჰილიზმის გამყარებას და პროკრემლისტური კამპანიის მნიშვნელოვან ინფორმაციულ იარაღს წარმოადგენს, რომელიც წლებია, რეგიონში რუსეთის გავლენებისა და უძლეველობის მითის შექმნას ცდილობს. ასეთი დეზინფორმაცია საყურადღებო და საფრთხილოა იმდენად, რამდენადაც ის დგას ფართოდ გავრცელებული პროპაგანდისტული გზავნილის უკან, რომ: „რუსეთთან მშვიდობიანი და მჭიდრო კავშირის აუცილებელია, ვინაიდან მასთან დაპირისპირების შემთხვევაში, საქართველოს მხარდამჭერი არ ეყოლება“.

საქართველოში ულტრამემარჯვენე აქტორები ანტიამერიკულ რიტორიკას, როგორც წესი, პრორუსული განწყობების ფონზე ავითარებენ. მათი პროპაგანდისტული მედია, როგორც წესი, ფაქტების გაზვიადების და დემონიზების მეთოდებს იყენებს. ამ მხრივ აღსანიშნავია, „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ აქტიური წევრის გიორგი პაპუნაშვილის 9 ოქტომბრის განცხადება გადაცემაში „დღის კომენტარი“, სადაც ის მიმოიხილავს ისრაელ-ჰამასის კონფლიქტს, როგორც შემაშფოთებელ სიგნალს საქართველოსთვის და ცდილობს დაამკვიდროს აზრი, რომ ამერიკა, როგორც სტრატეგიული პარტნიორი, არასანდო და უფუნქციოა. *„ის თუ რა ხდება ახლა ისრაელში, უნდა იყოს ჩვენთვის სიგნალი. მაშინ, როდესაც შენ ფსონს დებ ისეთ გეოპოლიტიკურ ძალაზე, რომელიც არის შენგან ძალიან შორს, რეგიონში იჩენ ბუნებრივ მტრებს. ჩვენი მოკავშირე არის ოკეანის გადაღმა. ვატარებთ მათ ინტერესს და სიტყვაზე, რამე რომ მოხდეს აქ, ხვალ შეუძლებელია კოლექტიური დასავლეთის მხრიდან ელემენტარული სამხედრო ლოჯისტიკის დალაგება.“*

„კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერმა შოთა მარტინენკომ ჰამასის სამხედრო თავდასხმა ისრაელზე ისლამურ ქვეყნებში ანტიამერიკული ძალების კონსოლიდაციად და დასავლური ჰეგემონიის წინააღმდეგ მიმართულ მოვლენად შეაფასა. ის შეეცადა განამტკიცებინა ნარატივი, რომ მსოფლიოში ახალი გეოპოლიტიკური დღის წესრიგი მყარდება, სადაც ისლამური ქვეყნები ამერიკის საპირწონე გეოპოლიტიკურ ბანაკთან, ირანთან, ჩინეთთან

და რუსეთთან მოკავშირეობაზე აკეთებენ აქცენტს. *„ჰამასის ამოცანას ისრაელის საპასუხო ხისტი რეაქციის გამოწვევა და მისი მეშვეობით ისლამური ქვეყნების ანტიამერიკული პოზიციის ირგვლივ კონსოლიდაცია წარმოადგენდა და, როგორც ვხედავთ, ეს ამოცანა მათ შეასრულეს.“* მისი განცხადება ირიბად ემსახურება აშშ-ს დემონიზებას და შესაბამისად, მასთან პარტნიორობას წამგებიან გეოპოლიტიკურ მოცემულობად წარმოაჩენს.

საერთო ჯამში, ულტრამემარჯვენე ჯგუფების ანტიამერიკული რიტორიკა, რომელიც ისრაელი-ჰამასის სამხედრო კონფლიქტის ფონზე გააქტიურდა, დასავლეთს არასანდო პარტნიორად სახავს, ომის შიშზე აპელირებს და საქართველოს უსაფრთხოების გარანტად რუსეთს წარმოაჩენს, რაც საქართველოს ევროატლანტიკურ მისწრაფებებს პირდაპირ ეწინააღმდეგება და საზოგადოებაში ირაციონალური შიშების გაღვივებას ისახავს მიზნად.

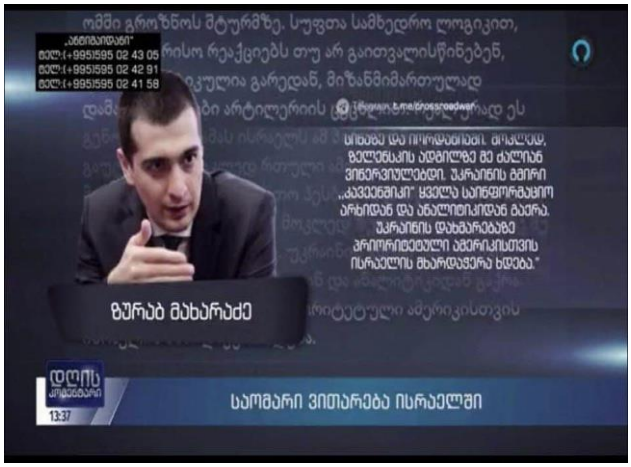

დასკვნა

საქართველოში ულტრამემარჯვენე ჯგუფები, ფაქტების მანიპულირებით ან ცრუ ინფორმაციის გავრცელებით აღწევენ ფართო საზოგადოებამდე. ანტიდასავლური რიტორიკის ერთგვარი ლაიტმოტივი კი საქართველოსა და დასავლეთის შეუთავსებლობის წარმოჩენაა. ამასთანავე, ულტრამემარჯვენე და ღიად პრორუსული ჯგუფების მხრიდან ნეგატიური კამპანიის გააქტიურება კოლექტიური დასავლეთის წინააღმდეგ, პირდაპირ თუ ირიბად კრემლის პროპაგანდისტული კამპანიის შემადგენელი ელემენტია. მათი დეზინფორმაციული კამპანიისა და პოპულიზმის ალტერნატიულ მედია წყაროს კი სოციალური მედია წარმოადგენს.

დემოკრატიის კვლევის ინსტიტუტის შეფასებით, დეზინფორმაციული გზავნილების მიზანმიმართული გავრცელება მნიშვნელოვნად ახალისებს პოლარიზაციის პროცესს ქვეყანაში და ხელს უშლის არა მხოლოდ ევროინტეგრაციას, არამედ ქვეყანაში დემოკრატიული კულტურის ჩამოყალიბების პროცესს. ამასთანავე, ანტიდასავლური რიტორიკა მნიშვნელოვან ზიანს აყენებს ქვეყნის ეროვნულ ინტერესებს და დასავლურ სტრატეგიულ პარტნიორებთან გაუცხოებისა და რუსეთთან პირისპირ დარჩენის საფრთხეს ქმნის.